

«طرح جامع تدریس»

(Course Plan)

عنوان درس: اصول و مهارت های پرستاری – نظری	گروه فراگیر: دانشجویان ترم ۱ کارشناسی پرستاری
تعداد واحد: ۲/۵ واحد نظری (معادل ۴۳ ساعت)	روز برگزاری کلاس: صبح دوشنبه (۸-۱۲)
پیش نیاز: ندارد	نیمسال: دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲
	مدرسین: دکتر طاهره بلوچی – سمانه نجفی

شرح درس:

این درس به عنوان درسی پایه ارائه می‌گردد و هدف از آن آماده سازی دانشجویان پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است. در این درس دانشجویان قادر می‌شوند ضمن آشنائی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان در بالین، در راستای ارتقاء، تامین و حفظ سلامت آنان از تفکر خلاق در بکارگیری فرآیند پرستاری بهره جویند و همواره رعایت قوانین، مقررات به اخلاق و ارتباطات حرفه‌ای و احکام اسلامی را مدنظر قرار دهند.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان پرستاری با مفاهیم اساسی مرتبط با ارائه مراقبت به مددجویان در چارچوب فرآیند پرستاری و کسب توانایی‌های لازم به منظور اجرای روش‌های بالینی پرستاری با تکیه بر رعایت قوانین، مقررات و اخلاق و ارتباطات حرفه‌ای و بکارگیری احکام اسلامی.

اهداف ویژه (اختصاصی):

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان این درس قادر باشند:

۱. حرفه پرستاری را تعریف کرده و تاریخچه تشکیل حرفه پرستاری را شرح دهند.
۲. مفهوم سلامت و بیماری را مقایسه کنند.
۳. فرآیند پرستاری را برای مراقبت از مددجو بکار گیرند.
۴. نیازهای اساسی انسان را شرح داده و جهت مراقبت از مددجویانی که دچار اختلالاتی در نیازهای مذکور گردیده اند، برنامه مراقبتی بنویسند.
۵. روش‌ها و راه‌های مختلف اکسیژن تراپی را با هم مقایسه کنند.
۶. اقدامات پرستاری برای پیشگیری از حوادث مرتبط با ایمنی را نام ببرند.
۷. فرآیند پرستاری برای بیمار دریافت کننده تغذیه مکمل، مبتلا به دیابت و ... تنظیم کنند.
۸. مراحل مختلف خواب را تشخیص دهند.
۹. فرآیند پرستاری برای بیماران با اختلالات دفعی و ادراری تنظیم نمایند.
۱۰. اقدامات پرستاری لازم جهت بیمار دردمند را به ترتیب اولویت لیست کنند.
۱۱. علائم حیاتی را تعریف کرده و محدوده طبیعی هریک را بیان کنند.

۱۲. مراقبت‌های قبل و پس از عمل جراحی را لیست کنند.
۱۳. فرآیند پرستاری و چگونگی استفاده از آن در مراقبت از مددجو را شرح داده و قادر به تدوین نمونه فرآیند پرستاری بر طبق اصول تدریس شده باشند.
۱۴. اهمیت حرکت و تغییر وضعیت مددجو را توضیح دهند.
۱۵. اصول گزارش نویسی صحیح را در پرونده مددجو بکار گیرند.
۱۶. روش‌های آموزش به مددجو را شرح دهند.
۱۷. نکات مورد توجه در زمان پذیرش، انتقال و ترخیص بیمار را توضیح دهند.
۱۸. دوز دارویی مورد نیاز را بطور صحیح محاسبه و ۶ مورد صحیح را در دارو دادن نام ببرند.
۱۹. عفونت‌های بیمارستانی را از سایر عفونت‌ها تشخیص دهند.
۲۰. مراحل مرگ را از نظر کوبلر راس بیان کرده و علائم مرگ قریب الوقوع را نام ببرند.
۲۱. ملاحظات مربوط به احکام اسلام در مراقبت از بیمار را توضیح دهند.

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

الگوی تدریس:

پیش سازمان دهنده

وسایل آموزشی:

کامپیوتر و دیتا پرژکتور، پاور پوینت، ماژیک و وایت برد، نمایش تصاویر

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- دانشجویان بایستی به طور مرتب و منظم در جلسات آموزشی حضور داشته باشند.
- با آمادگی و مطالعه قبلی منابع در مباحث درس مشارکت فعال داشته باشند.
- در ابتدای هر جلسه، کوئیز شفاهی یا کتبی از جلسات قبلی اخذ خواهد شد.
- شرکت دانشجوی در ارزشیابی تکوینی و تراکمی الزامی است.

روش ارزشیابی دانشجوی:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث کلاس	۱۰	۲
۲	کوئیزهای سرکلاسی	۱۰	۲
۳	آزمون تکوینی (میان ترم)	۲۰	۴
۴	آزمون تراکمی (پایان ترم)	۶۰	۱۲
جمع		۱۰۰	۲۰

منابع مطالعه:

منابع اصلی:

۱. تیلور، کارول. اصول پرستاری تیلور، اصول پرستاری تیلور (دو جلد). ترجمه افتخاری منش، افسانه. براهیمی، نیره و دیگران. چاپ سوم. تهران: انتشارات بشری؛ ۱۳۹۲.
۲. روش‌های پرستاری بالینی. ملیحه السادات موسوی، مریم عالیخانی. تهران: انتشارات شهر آب، ۱۳۸۹.
۳. پوتر، پاتریشیا آن. پری، آن گریفین. اصول و فنون پرستاری پوتر و پری. ترجمه سالمی، صدیقه. نجفی، طاهره و دیگران. تهران: انتشارات جامعه نگر - سالمی؛ ۱۳۹۲.
4. **Kozier B, Erb G. Fundamentals of Nursing: Concepts, Process and Practice. Last ed. New York: Prentice Hall.**
5. **Taylor CR, Carol L, Lemone P, Lynn P. Fundamentals of Nursing: the Art and Science of Nursing Care. 7th edition. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2010.**

منابع فرعی:

۱. سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران. کتاب مرجع استاندارد های خدمات پرستاری. تهران: سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۵.
۲. نوبهار منیره، اصول و فنون پرستاری. تهران: نشر و تبلیغ بشری: تحفه، ۱۳۸۶.
۳. دوگاس، اصول مراقبت از بیمار دوگاس، ترجمه اعضاء هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی، جلد اول و دوم، تهران: انتشارات گلبن، ۱۳۸۲.
۴. حسینی. میرمحمد، تاریخ تحولات و اخلاق پرستاری، تهران: نشر بشری، ۱۳۷۹.
۵. آسمان رفعت. ناهید و همکاران، مهارت‌های بالینی بر اساس فرآیند پرستاری، اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان، ۱۳۸۸.
۶. راهنمای عملی محاسبات داروهای وریدی برای پرستاران از مبتدی تا پیشرفته. ترجمه و گردآوری: محمود شمشیری، شهلا خسروان، محمدرضا منصوریان، حبیب شاری نیا، جواد رحیمی. انتشارات بشری با همکاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد، ۱۳۹۲.

" طراحی پیشگام تدریس "

عنوان درس: اصول و مهارت های پرستاری - نظری	گروه فراگیر: دانشجویان ترم ۱ کارشناسی پرستاری
تعداد واحد: ۲/۵ واحد نظری (معادل ۴۳ ساعت)	روز برگزاری کلاس: صبح دوشنبه (۸-۱۲)
پیش نیاز: ندارد	نیمسال: دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲
	مدرسین: دکتر طاهره بلوچی - سمانه نجفی

جلسه	موضوع و مدرس جلسه	اهداف رفتاری هر جلسه
اول	معارف، ارزشیابی آغازین و تبیین انتظارات ارزشیابی تشخیصی مقدمه ای بر تعریف و تاریخچه حرفه پرستاری (خانم دکتر بلوچی)	برقراری ارتباط، اطمینان از داشتن پیش نیازها، جایابی، تعیین و تبیین اهداف در پایان هر یک از جلسات از دانشجویان انتظار می رود که: ۱- تاریخچه تشکیل حرفه پرستاری را به ترتیب زمانی شرح دهند. ۲- پرستاری را تعریف کنند.
دوم	مفهوم سلامتی و بیماری (خانم نجفی)	۱- سلامتی را از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی تعریف و با تعاریف سنتی مقایسه کنند. ۲- الگوهای سلامت و بیماری را شرح و بین آنها تفاوت قائل شوند. ۳- عوامل موثر بر سلامتی و بیماری را شرح دهند. ۴- سه سطح مراقبت پیشگیرانه را مقایسه کنند.
سوم	نیازهای اساسی انسان و مفهوم ارتباط (خانم نجفی)	۱- سطوح نیازهای اساسی انسان را بر اساس هرم مازلو طبقه بندی کنند. ۲- اجزای ارتباط را نام ببرند. ۳- عوامل مؤثر در ارتباط و عوامل مخل را از هم تشخیص دهند.
چهارم	فرآیند پرستاری (خانم دکتر بلوچی)	۱- فرآیند پرستاری را به طور علمی تعریف نمایند. ۲- مراحل پنج گانه فرآیند پرستاری را نام برده و شرح دهند. ۳- بر اساس فرآیند پرستاری، برنامه مراقبتی بنویسند.
پنجم	علائم حیاتی (خانم نجفی)	۱- فیزیولوژی و مکانیسم های کنترل علائم حیاتی را شرح دهند. ۲- مقادیر طبیعی و موارد انحراف علائم حیاتی را شرح دهند. ۳- نکات مورد توجه را در زمان کنترل علائم حیاتی بکار گیرند.
ششم	گزارش نویسی (خانم دکتر بلوچی)	۱- اهمیت ثبت گزارش صحیح در پرونده را شرح دهند. ۲- نکات لازم را در گزارش نویسی بیان نمایند.
هفتم	کنترل عفونت (خانم دکتر بلوچی)	۱- گندزدایی و ضدعفونی را تفکیک کنند. ۲- حلقه های زنجیره انتقال عفونت را نام ببرند. ۳- انواع روش های استریلیزاسیون را توضیح دهند. ۴- احتیاط های استاندارد را در مواجهه با بیمار عفونی ذکر کنند.
هشتم	خواب و استراحت مفهوم نیاز به آسایش، درد و تسکین درد (خانم نجفی)	۱- فیزیولوژی خواب را شرح دهند. ۲- اختلالات شایع خواب را توضیح دهند. ۳- انواع درد را از همدیگر تمیز دهند. ۴- روش های تسکین درد را نام برده و شرح دهند.

<p>۵- جهت بیمار دردمند بر اساس فرآیند پرستاری، برنامه مراقبتی بنویسند.</p>		
<p>۱- دارو را تعریف کرده و با روش نام گذاری داروها آشنا شوند. ۲- انواع اشکال دارویی را بشناسند. ۳-۶ اصل صحیح دارو دادن را بیان کنند. ۴- با انواع روش های تجویز دارو آشنا شوند. ۵- با اختصارات متداول در دارو دادن آشنا شوند. ۶- چگونگی تجویز دارو به شکل خوراکی، موضعی، رکتالی و استنشاقی را شرح دهند.</p>	<p>انواع روش های دارودرمانی (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>نهم</p>
<p>۱- با وسایل تزریقات آشنا شده و انواع سرنگ ها و سوزن ها را طبقه بندی کنند. ۲- با انواع تزریقات داخل جلدی، زیرجلدی، عضلانی و وریدی آشنا شوند. ۳- چگونگی تزریق عضلانی به روش قفل هوا و تکنیک Z را بدانند.</p>	<p>انواع روش های دارودرمانی (ادامه) (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>دهم</p>
<p>۱- دوز داروی تجویز شده را به طور صحیح محاسبه نمایند. ۲- با محاسبات محلول های وریدی آشنا شده و بتوانند تعداد قطرات سرم را محاسبه نمایند. ۳- با انواع فرآورده های خونی آشنا شده و ملاحظات حین تزریق خون را بدانند.</p>	<p>محاسبات دارویی و ترانسفوزیون خون (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>یازدهم</p>
<p>۱- انواع اختلالات اسید و بازی را مقایسه کنند. ۲- عوامل موثر بر تعادل اسید و باز را توضیح دهند. ۳- در مورد عوارض مایع درمانی بحث نمایند. ۴- روش های مختلف مایع درمانی و موارد کاربرد آن را تشخیص دهند.</p>	<p>مفهوم تعادل مایعات و الکترولیت ها (خانم نجفی) (ارزشیابی تکوینی)</p>	<p>دوازدهم</p>
<p>۱- روش ها و راه های مختلف اکسیژن تراپی را با هم مقایسه کنند. ۲- احتیاطات مورد لزوم در مورد اکسیژن و کپسول های اکسیژن را بکار گیرند. ۳- نحوه ساکشن راه های هوایی مددجو را شرح دهند. ۴- فرآیند پرستاری برای یک بیمار تنفسی دریافت کننده اکسیژن تنظیم نمایند.</p>	<p>اکسیژن رسانی و تنفس (خانم نجفی)</p>	<p>سیزدهم</p>
<p>۱- سه گروه عمده منابع کسب انرژی را نام ببرند. ۲- منابع مختلف انواع ویتامین ها را تشخیص دهند. ۳- اهمیت رعایت رژیم غذایی در بیماران وابسته و بیماران دیابتیک را شرح دهند. ۴- فرآیند پرستاری برای بیمار دریافت کننده تغذیه مکمل، مبتلا به دیابت و ... را تنظیم کنند.</p>	<p>مفهوم تغذیه در مراقبت از مددجویان (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>چهاردهم</p>
<p>۱- مکانیک حرکت بدن را شرح دهند. ۲- اهمیت حرکت، بی تحرکی و تغییر دادن وضعیت بیمار را توضیح دهند. ۳- برنامه مراقبتی بر اساس فرآیند پرستاری، برای بیمار بی تحرک تنظیم نمایند.</p>	<p>مفهوم حرکت و بی حرکتی عوارض مربوط به بی حرکتی (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>پانزدهم</p>
<p>۱- انواع زخم را تمیز دهند. ۲- مراحل ترمیم زخم را نام برده و به ترتیب شرح دهند. ۳- انواع پانسمان های مورد استفاده در زخم های مختلف را نام برده و شرح دهند. ۴- انواع درن ها را نام برده و لزوم کاربرد آن را توضیح دهند. ۵- در برخورد با زخم ها بهترین نوع پانسمان را برای آن انتخاب نمایند.</p>	<p>زخم و روند التیام، پانسمان مراقبت های قبل و بعد از عمل جراحی (خانم نجفی)</p>	<p>شانزدهم</p>

<p>۶- مراقبت‌های قبل و بعد از عمل جراحی را توضیح دهند.</p> <p>۷- برنامه مراقبتی بر اساس فرآیند پرستاری، برای بیمار کاندید عمل جراحی تنظیم نمایند.</p>		
<p>۱- عوامل موثر بر دفع روده ای را نام برده و شرح دهند.</p> <p>۲- فرآیند پرستاری جداگانه برای بیماران با اختلالات دفعی و ادراری تنظیم نمایند.</p> <p>۳- عوامل موثر در دفع ادرار را شرح دهند.</p> <p>۴- انواع مشکلات ادراری را نام برده و بین آن‌ها تفاوت قائل شوند.</p> <p>۵- روش‌های رفع احتباس ادراری را نام برده و شرح دهند.</p> <p>۶- با سوندگذاری مثانه از طریق مجرای ادراری آشنا شده و اهمیت استریل بودن آن را بدانند.</p>	<p>دفع مدفوع و ادرار (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>هفدهم</p>
<p>۱- مفهوم امنیت مددجو را بیان کنند.</p> <p>۲- اقدامات پرستاری برای پیشگیری از حوادث ایمنی را نام برده و توضیح دهند.</p>	<p>تأمین امنیت مددجو و ملاحظات مهار بیمار (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>هجدهم</p>
<p>۱- عوامل موثر بر فعالیتهای بهداشت فردی را شرح دهند</p> <p>۲- بررسی جامعی از نیازهای بهداشتی کلی یک بیمار را توضیح دهند</p> <p>۳- مراقبت بهداشتی از یک بیمار مسن و یک بیمار جوان را تفکیک کنند.</p> <p>۴- روش‌های مختلف آموزش به بیمار را نام برده و کاربرد هر کدام را شرح دهند</p> <p>۵- مراحل مصاحبه با بیمار شرح دهند.</p> <p>۶- نکات مورد توجه در انتقال بیمار را نام ببرند.</p> <p>۷- اهمیت آموزش زمان ترخیص را شرح دهند.</p>	<p>بهداشت و نیازهای بهداشتی آموزش به مددجو ترخیص، انتقال و پذیرش (خانم نجفی)</p>	<p>نوزدهم</p>
<p>۱- مراحل مرگ را از نظر کوبلر اس بیان کنند.</p> <p>۲- علائم مرگ قریب الوقوع را نام ببرند.</p> <p>۳- جهت بیمار در حال احتضار بتوانند برنامه مراقبتی بنویسند.</p>	<p>فقدان، مرگ و مردن (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>بیستم</p>
<p>۱- در برخورد با بیماران اصول اخلاقی و انسانی را رعایت نمایند.</p> <p>۲- اصول انطباق را در مراقبت و مدیریت بیماران رعایت نمایند.</p> <p>۳- جهت انجام اعمال مذهبی، بتوانند به بیماران کمک کنند.</p>	<p>احکام اسلامی، اخلاق، قوانین و مقررات اسلامی در مراقبت از بیماران (خانم دکتر بلوچی)</p>	<p>بیست و یکم</p>
<p>تشخیص پیشرفت تحصیلی فراگیران و من ا... التوفیق</p>	<p>ارزشیابی تراکمی</p>	<p>بیست و دوم</p>